

CURRENTA V.

A. D. 1858.

N. praes. 39.

Consociatio zoologico- botanica Viennae.

E litteris sub 11. Mart. a. e. ad Nos datis &c. cepimus notitiam, existere Vindobonæ Consociationem sub titulo: Zoologisch botanischer Verein a 9. April. 1851. quæ sibi scopum celeberrimum, promovendi studium historiæ naturalis plantarum animaliumq. præprimis, quæ in vastissimo Austriæ Imperio vegetant, præfixit. Ipsissima numerat jam membra plurima e statu clericali et laicali; viros in utraq. republica, nec non in litteratura conspicuos dignitate et eruditione, Episcopos, Abbates, Capitulares, Parochos, Professores, Doctores, Consiliarios &c. quæ a 105 ad 815 jam excrevere. Eadem nexum cum pluribus quam 100. Eruditorum Societatibus ex utraq. hemispheria fovet, gaudetq. operibus quam plurimis, collectionibus, subventionibus. Omni mense Viennæ sessiones celebrat, discussiones, elucubrationes ex historia naturali solidas, cum relatione ad Auctorem plantarum animaliumq. . . . typis mandat, easq. membris suis *gratis* suppeditat. Functiones variæ per membra *gratis* quidem persolvuntur; ast quodlibet membrum vigore obligationis generalis §. 5. Statutorum expressæ, scopum Societatis promovendi, in specie quotannis 3 Rh. C. M. ad Cassam Illius comportare tenetur. Penes ingressum solvitur taxa 40 x. C. M. pro scheda susceptionis.

Scopus Ejusdem in §. 1. Stat. ita vulgatur: „Der Verein hat den Zweck, das Studium wissenschaftlicher Zoologie und Botanik überhaupt anzuregen, zu foedern und zu verbreiten, zunächst aber die Fauna und Flora des österreichischen Kaiserstaates gründlich und vollkommen zu erforschen, und zu diesem Ende den Verkehr unter den Naturforschern zu vermitteln.“ In Litteris supra citatis, quibus Ego Ordinarius loci ad cohonestandam Societatem prælaudatam accessu meo his ex oris inquit, legimus rursus sequentia: Die Menge der Mitglieder aus dem Hochw. Klerus und die gesammten Verhandlungen des Vereins, welche bereits 7. Bände umfassen, sind ein thatsächlicher Beweis der Richtung unserer naturgeschichtlichen Bestrebungen, welche mit der pantheistischen o. atheistischen Richtung mancher Naturforscher unserer Tage nicht nur nichts zu schaffen haben, sondern entweder einfach die unendlichweise Harmonie der Geschöpfe darlegen, oder wo es sich um tiefere philosophische Begründung handelt, mit Entschiedenheit auf Gott den allmächtigen Schöpfer des Himmels und der Erde als den einzigen und letzten Grund der Dinge hinweisen. Wir wandeln dabei in den Fußstapfen eines großen Naturforschers, den die Kirche als einen Heiligen

verehrt, der dem Orden der Dominikaner zum unvergänglichen Schmucke gereicht, der seit Theoprostos Eresios der erste rein wissenschaftliche Botaniker war, kurz . . . Alberts des Großen.“ Invitationi Societatis ob scopum tantum æstimatissimæ obsecundando, ceu Ejusdem membrum constituimus, Vos Venerabiles Fratres in Xto! non solum de existentia ac functionis Ejus latæ scopo hisce reddere certiores, verum cunctos quoq. historiæ naturalis Cultores et Societatum ejusmodi Promotores provocare, ut sesse ad elucubrationes his oris adæquatas accingant, eas mediate aut immediate communicent, nec non intentionem associandi Ei pandant, quos Illi pro susceptione qua membra commendandi nanciscemur gratissimam occasionem.

N. 832.

Judaei ad ineundum matrimonium comportare tenentur testimonium Religionis a Rabbino suo, ac studiorum attestata e frequentatis scholis . . . ni dispensationem a comportandis posterioribus consequantur.

Vigore Altî Rescripti C. R. Ministerii Cultus ac studiorum de 11. Aug. 1857 N. 12,622 consentiente Alto Ministerio pro Internis editi et per Exc. Regimen Provinc. Cracov. sub 27. Feb. a. c. N. 1908 intimati C. R. Normale hucusq. pro Terris Imperii Austriæ hæreditariis: Galicia, Bohemia, Moravia, Austria inferiori, Silesia ac Tergesto vigens, juxta quod Neosponsis Judaicis tunc solummodo e potestate politica consensus ad ineundum matrimonium concedendus erat, quando examen e libro: *Bne Zion*, coram Officiali Circulari, Magistratuali, aut Dominicali; item coram Rabbino aut Religionis docente cum successu subiissent, . . . abrogatur, aliudque subrogatur, vi cujus ad assequendum illum consensum nonnisi testimonium e doctrina Religionis a Rabbino extraditum atq. testimonia e scholis nationalibus exhibere tenentur. Exceptio tamen quoad comportanda scholastica attestata in territorio Administrationis Cracoviensis, ubi instructio in scholis nationalibus *germanica* nedum perfecta æstimatur, perinde admittitur facultasq. attribuitur C. R. Præfecturis Circularibus dispensandi ab exhibendis testimoniis ex objectis scholarum nationalium . . . quod pro notitia Ven. Clero hisce communicatur. Attamen pro meliori intelligentia textus integer, genuinus in 5. Cur. schol. apponitur.

L. K. 780.

L. 231. Rozporządzenie W. Ministerstwa Skarbu z d. 27. List. 1857.

wydrukowane w Części XLVIII. L. 231. Dziennika Praw dotyczące przepisu względem zawierania małżeństw przez kwieskowane individua straży finansowój, które już po niemiecku w kurendzie XI. 1857. pod L. 5557. umieszczone znajduje się.

„Ponieważ individua straży finansowój, na *stan doczesnego spoczynku* przeniesione, nie powinny być uważane jako wydzielone z węzła służbowego, zatem przepisy, istniejące co do zawierania małżeństw przez ustanowionych straży finansowój (durch Finanzwach= Angestellte) znajdują zastosowanie także i do kwiescentów takowych.

Władze krajowe finansowe licencyję małżeńską w tych tylko przypadkach wyjątkowych indywiduom takowym udziela, gdzie *istotne poprawienie* położenia ustanowionego (*Ungefellten*) przez wejście w śluby małżeńskie wykazanem będzie.

Zawarcie małżeństwa ze strony kwieskowanych indywiduów straży finansowej bez licencji pociąga za sobą te same skutki, jakieby wynikły, gdyby małżeństwo podczas czynnego stanu służby *wbrew przepisom* zawarte było.“

L. 874.

**W Dekanacie Radomyślkim sprawiono do kościoła i t. p. w r. 1857.
a mianowicie:**

W Czerminie za staraniem ś. p. Szymona Mężowicza sprawili parafianie ornat czarnego koloru wartości 20 ZłR. do czego dołożył ks. Paweł Stanczykiewicz kooperator tameczny 2 ZłR. M. K.

W Nagoszynie za staraniem księdza Romualda Płonkowskiego parafianie sprawili biały ornat za 45 ZłR. M. K.

W Przecławiu za staraniem ks. proboszcza Erazma Piotrowskiego parafianie sprawili 14 stacyj wartości 120 ZłR., ośm ornatów, cztery kapy wraz przydatkami potrzebnymi wartości 512 ZłR. M. K.

W Radomyślu za staraniem księdza wikarego miejscowego Tomasza Turzy opar-kaniono kościół, na co wydano 316 ZłR. i sprawiono ornat biały za 20 ZłR. M. K.

W Słupcu za staraniem ks. proboszcza Waligórskiego zupełnie wyrestaurowano kościół i z własnych pieniędzy sprawił kapę białą wartości 20 ZłR. M. K.

W Wadowicach przy Słupcu za przewodnictwem i udziałem Zac. Pasterza parafianie sprawili 12 lichtarzy za 175 ZłR. M. K.

W Zasowie Jks. Grzynowicz Antoni własnym kosztem odnowił ołtarz wielki i sprawił albę, zaś za zachętą tegóż parafianin Józef Wałęga sprawił ornat z potrzebnymi dodatkami czerwonego koloru.

W Zgórsku za staraniem Jks. proboszcza Sebastjana Zapały kościół wyreperowany.

Z przyjemnością te wypisy z aktów Wizyty Dekanal. podajemy do wiadomości ku wychwaleniu tych, którzy przyczynili się do ozdoby Oblubienicy Jezusa Xtusa; jako i ku zachęceniu tych, którzy kłamliwie przy *Lavabo* wymawiają owe słowa: *Domine! dilexi decorem domus Tue et locum habitationis glorie Tue*; nie mniej wzywać będziemy Oblubieńca kościoła ś. o łaskę dalszą i o chojne błogosławieństwo dla gorliwców duchownych i świeckich.

Opus praeclarum commendatur.

Clariss. Dr. Jacob. Stepischnegg Canonicus Lavant. Gratii 1857. imprimi curavit opus a se sub titulo: *Abhandlungen über Religion und Kirche* super variis gravioris momenti materiis elucubratur, fixitq. pretium 2 Rh. C. M. cum laudabili intentione, purum exinde

reditum Seminario puerorum dicandi. Quoniam opus prælaudatum tractet de tantis objectis, ut Index materiaram contestatur; quoniam scopus tam saluber: vocem lubenter ad Ven. Clerum dirigimus, ad coëmendum librum hunc e duplici motivo illo hisce fortiter excitantes, Index impressus ejus legitur in 5. Cur. schol. a. c.

Liber hic 448 et ultra paginas complectitur, quem Venerabiles Fratres Litteraturæ ejusmodi novissimæ cupidi aut mediante Cancellaria Nostra, aut vicino aliquo Bibliopola comparare possunt.

Piscina in Rupella Cracoviae. (Sadzawka na Skałce.)

Piscina historica, in quam digitus S. Stanislai post funestissimam corporis dismembrationem inciderat, et ex qua populus aquam ad varia in sancta adhibet fide, ruina minatur. Relig. Cœnobium PP. Paulinorum reditibus haud affluens, eam restaurare intendit; ast mediis destitutum ad nos vicinos confugit, offerens libellos de vita hujus quoq. regionis olim Eppi una cum Officio et Litania de Ipso 600. sub titulo: *Żywot Ś. Stanisława . . .* videlicet 2. pro qualibet Esia paroch. quorum 100 exornati sunt 2. imaginibus, Esiam, claustrum et piscinam, nec non resuscitationem mortui Petrovin. repræsentantibus, ast reliqui 500. sine talibus heic vendendos; illos per 22; hos per 15 xr. C. M. pro quibus quota collecta illum in finem converteretur. E veneratione erga tantum hujus Regionis olim quoq. Pastorem; erga tantum honestatis publicæ propugnatorem, gloriæq. Dei zelatorem; erga tantum Martyrem ac Patronum; e studio Eum sibi patronum devinciendi; e dilectione tanti concivis nostri utpote in Diœcesi hujate oriundum; e zelo demum conservandi tantam antiquitatem sacram, Ven. Clerus, ut speramus, non solum hos libellos lubenter emet vendetq. sed plures præterea præscribet pro parochianis præprimis *Stanislais*. Imagines illæ officia nobis incumbentia pastoribus, officia piscandi homines, præbendi eis aquam vivam, compescendi publicos peccatores, resuscitandi mortuos Deo et cœlo, orandi et observandi, constantiam Ejus intrepidam immitandi . . . bona ecclesiæ defendendi . . . quotidie præ oculis ponant.

Perillustres Decani hisce requiruntur, quatenus e libellis receptis, 2. cuilibet resp. Esiaë Rectori transmittant, quotulas pro eis colligant, exemplariaq. adhuc emenda sub acclamatione generalis quotæ Nobis ad finem *Maji* a. c. patefaciant.

N. 1079.

Offeramus pro Consodali societ. p. f. m.

Pro ama Ri Sebastiani Zych Cooperatoris in Chełm 2. April. a. c. e vivis sublati, *unum* Missæ sacrificium.

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarnoviensis.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae, die 20. April. 1858.
PAULUS PIKULSKI, Cancellarius.